

REDAKCAJA ADMINISTRACJA Rua Em. Perpetua, 842 Prenumerata roczna W Brazylii 20\$00 W Argentynie, Urugwaju i Paragwaju 5 pezów argentyńskich W U.S.A. itd. 2 dol. Platna z góry Cena numeru \$300 Za Kurytybę \$400

GAZETA POLSKA W BRAZYLII

Primeiro Jornal em lingua polonesa na America do Sul

Adres na listy i przesyłki pieniężne: GAZETA POLSKA Caixa Postal 8 CURITIBA - PARANA

NR. 5 KURYTYBA S. PAULO NA NIEDZIELE DNIA 2 LUTEGO ROK 1941

DYREKTOR: P. OLIVEIRA SAPORSKI

REDAKTOR: PAWEŁ NIKODEM

Żołnierz Brazylijski

Blisko 2 tysiące osób wypełniło po brzegi teatr „Avenida” w Kurytybie, aby wysłuchać podniosłych i rewelacyjnych słów konferencji dr. Pedro Calmona, członka brazylijskiej Akademii Literatury oraz dziekana wydziału prawniczego na uniwersytecie w Rio. Znamienitego gościa powitał sędzia Hugo Simas.

Tytuł niecodziennej konferencji brzmiał: „Żołnierz brazylijski w ciągu dziejów”. Znakomity mowca, który jest gruntnym znawcą historii, rozwinął temat z rzadką szczęśliwością i znawstwem. Wskazał on na doniosłą rolę, jaką w ogólności przypada wojsku, czynnikowi porządku, postępu i rozwoju w życiu kraju, oraz naszkicował sylwetki postaci wodzów, jak Osorio, Caxias, Floriano Peixoto itd. itd. Postacie te są symbolami i wcieleniem cnót wojska brazylijskiego, które po tyle razy w historii tej ziemi umiało godnie uczcić banderę ojczystą, służąc mu za przewodnika.

Na konferencji znakomitego

gościa byli obecni przedstawiciele wszystkich władz cywilnych i wojskowych.

O Soldado Brasileiro

Uma multidão de cerca de 2000 pessoas lotou completamente as dependências do Teatro Avenida para ouvir a palavra vibrante e reveladora de uma superior cultura que é a palavra do dr. Pedro Calmon, membro da Academia Brasileira de Letras e diretor da Faculdade Nacional de Direito. Sandou ao ilustre visitante o des. Hugo Simas.

O tema desenvolvido pelo dr. Pedro Calmon na sua memorável conferência leva o título „O soldado brasileiro através da história”. O ilustre conferencista que é acima de tudo historiador eximio desenvolveu o tema com rara felicidade e pericia levantando o papel proeminente que vem desempenhando o exército em geral, como fator de ordem, progresso e construção na vida nacional, apresentando as figuras de Osorio, Caxias, Floriano Peixoto etc. etc., como símbolos, como as figuras ideais que sintetizam todas as virtudes do Exército Nacional que tantas vezes através da história soube louvar o glorioso pavilhão que lhe serve de guia.

A conferência do insigne historiador patriótico estiveram presentes altas autoridades civis e militares.

W PÓŁNOCNEJ AFRYCE. — Samolot angielski „Hurricane” otrzymuje sznury naboi dla swych ośmiu karabinów maszynowych, przed wzniesieniem lotu przeciw nieprzyjacieli. — NO NORTE DA AFRICA. — O avião „Hurricane” recebe milhares de dentes para as suas oito metralhadoras.

W STANACH ZJEDNOCZONYCH

Co mówił generał Barzyński

Kur. „Gaz. Povo” przynosi taką wiadomość: Generał wojsk amerykańskich Barzyński (pisaliśmy już o nim, jest to Amerykanin polskiego pochodzenia, mówiący po polsku i utrzymujący serdeczne stosunki z Polakami w St. Zj.) oświadczył, że motoryzacja armii amerykańskiej posuwa się naprzód w bliskim tempie. Do końca czerwca będzie ona posiadała już 190 tysięcy pojazdów motorowych. Program dobrobytu przewidywał ów milioner, który to cyfra zostanie osiągnięta w jesieni.

Niebezpieczeństwo niemieckie

Kur. „O Dia” podaje taki telegram: Przewodniczący komitetu obrony Stanów Zjedn. i pomocy dla Sprzymierzonych, senator Ernest Gibson wystąpił z oświadczeniem, popierającym stanowisko prezydenta Roosevelta w tej wojnie. Rzekał on, że w Brazylii mieszka 900 tysięcy Niemców, ówczesny milioner liczy ich Argentyńska, a Chile przeszło 200 tys. Gdyby Wielka Brytania i jej sprzymierzeni ponieśli klęskę, wówczas wskazani Niemcy mogliby z jednego dnia na drugi stać się siłą wojenną, którąby pomógł Rzeszy zawiązać półkulę zachodnią. — Nawiązując do oświadczeń innych świadków (wśród nich lotnika Lindberga), jakoby Rzesza nie miała zamiaru

najeżdżać na półkulę zachodnią, senator Gibson zapytuje: „Jeśli Hitler nie żywi istotnie żadnych zamiarów przeciw Ameryce, to dlaczego podtrzymuje on zdyscyplinowane organizacje setki tysięcy Niemców na południu Brazylii, w szczególności w stanach Rio Grande do Sul i Sta Catarina, oraz w argentyńskiej prowincji Misiones oraz w prowincji chilijskiej Valdivia? Winniśmy pamiętać, że wedle ustaw niemieckich, żaden Niemiec nie traci obywatelstwa Rzeszy, choćby przyjął obywatelstwo innego kraju.”

Roosevelt powitał Halifaxa

Waszyngton. Prezydent Roosevelt uczynił wyłom w zwyczajach dyplomatycznych, gdy przybył osobiście do Annapolis, aby już na morzu amerykańskim uściskać dłonie nowego ambasadora Wielkiej Brytanii, lorda Halifaxa. Prezydent wyjechał tam gdzie „King George V” stał w zatoce Chesapeake. Lord Halifax szedł krążownikiem, a prez. Roosevelt oczekiwał go u stopni swego jachtu. Krążownik „Król Jerzy V” odbył podróż potajemnie, wyłącznie dla przewiezienia ambasadora. W drodze nie miał żadnych przygód. Jest to jeden z największych 5-ciu olbrzymich okrętów bojowych W Brytanii. Powitanie obu mężów było przyjacielskie i serdeczne. Jeden przybywa do St. Zj., jako przedstawiciel kraju toczącego wojnę obronną, a drugi przeprowadza walkę o dobrobycie swego kraju w obliczu niebezpieczeństwa i o pospieszenie zagrożonej Anglii i jej Sprzymierzonym z najbardziej wydajną pomocą.

Nos Est. Unidos

Curityba, „Gaz. do Povo”: Segundo uma declaração do general Barzyński, a mecanização do exército dos Estados Unidos está se processando tao rapidamente que em fins de Junho do corrente ano, possuirá 190.000 veículos dos 250.000 que constam do programa de rearmamento. Este numero final deverá ser alcançado até otono do corrente ano. Curityba, „O Dia”: O senador Ernest Gibson, presidente do Comité de Defesa dos Estados Unidos e de Auxilio aos Aliados, formulou uma declaração apoiando o projeto do presidente Roosevelt, na qual afirma que existem 900 mil alemães no Brasil, 250 mil na Argentina e mais 200 mil no Chile que poderiam ser convertidos em uma força militar da noite para o dia, para auxiliar a Alemanha a subjugar o hemisferio Occidental, si a Gran-Bretanha e os seus aliados fossem derrotados. Referindo-se ás manifestações de outras testemunhas, segundo as quais a Alemanha nao tem o proposito de atacar o hemisferio Occidental, mr. Gibson disse o seguinte: „Si Hitler nao tem designios sobre o hemisferio Occidental, porque mantem organizações disciplinadas e centenas de milhares de alemães no sul do Brasil particularmente nos Estados do Rio

wszystkich czterech stron świata. Od wschodu ostrzył swe pazury niedźwiedź czerwony. Na północ i na zachodzie uzbrajał się aż po zęby inny wróg śmiertelny, głodny „przeźreni życiowej” i snujący plany zabójcze i mordcze. Od strony południowej zaraza rozkładu i powikłań bałkańskich ciążyła stałą zmorą, wymierzoną w stałość i całość Rzeczypospolitej. Postęp jest owocem pokoju. Osiągnięcie go w stanie wiecznego czuwania na straży, na jakie był skazany ów naród, jest dowodem zdumiewającej dyscypliny, siły, energii i żolności. Kraje o wiele większe i bogatsze, które przez całe stulecia zażywały porządku i spokoju tak wewnątrz jak zewnątrz — nie zrobiły tego, czego dokonała Polska, kolebka Marii Curie Skłodowskiej.

Gdybyśmy rozporządzali miejscem, moglibyśmy pod każde z naszych spostrzeżeń położyć fundament z danych statystycznych o niezbitym sile. I oto, dlaczego kończę ponownym stwierdzeniem, że pisanie propagandowe, oparte na kłamstwach i obelgach jest nie tylko bezowocne ale i szkodliwe dla autorów jawnych i ukrytych.

W ciasnocie owego upiornego okresu nie była ona wszak w stanie, żadnym cudein, zaspokoić potrzeb i braków, jakie odczuwała w swej złożonej budowie organicznej.

20 lat dla narodu, który co dopiero zrucił kajdany niewoli, to śmiesznie krótki czas, to chwila przelotna i niedostateczna do przeprowadzenia wielkich przedsięwzięć.

A jednak, w jaki to wspaniały sposób umęczony kraj Piłsudskiego potrafił wykorzystać tę niespokojną godzinę, która mu wybiła!

Polska zrobiła wszystko, tworząc i organizując od podstaw: Szkołnictwo, wychowanie artystyczne, przemysł, handel, żegluga, urzędzenia portowe, przemysł ciężki dla niezbędnej obrony narodowej, higiena, stworzenie pieczęci broni, włącznie z powietrzną, jedną z najlepszych w świecie itd.

Ojczyzna Sienkiewicza musiała przeprowadzać te dzieła w stałym zaniepokojeniu, gdyż czyhały na nią niebezpieczeństwa ze

O ESFORÇO CULTURAL DA POLONIA

— RAUL GÓMEZ — Diretor do „Diario da Tarde” — Curitiba — Especial para „Gazeta Polska”

Certos publicistas a serviço de potencias interessadas, procuram detraer e apresentar a Polonia como uma nação incapaz.

Esses corsarios a serviço de uma contrapropaganda propaganda internacional deservem aos seus mandantes, pois não é facil esconder e deturpar a verdade.

Estadame eles um quadro de atrazo das cidades polacas, espontandó a presença de redes de agua e esgoto em Varsovia a outros centros urbanos.

Admitamos a existencia dessas e outras deficiencias na organização administrativa, publica e social do rincão de Chopin.

Admitamos seja ela um espelho de atrazo, de desaparelhamento, de pobreza, de ausencia de cultura.

Atente o leitor: A Polonia esteve subjugada 125 anos e livre, nesta sua ultima fase, apenas 22 anos.

Ora, ela não podia, nem mesmo a força de milagres, se snprir, na exiguidade desse mofino período, de tudo quanto lhe faltava a complexidade de sua estrutura organica.

20 anos para uma nação apenas saída da escravidão é ridiculo lapso, um instante fugitivo e insuficiente para grandes empreendimentos.

Entretanto, como o amargurado país de Piłsudski soube aproveitar essa hora angustiada que passava... Ela fez tudo, criou tudo, organizou

todo: Instrução, educação artistica, industria, comercio, navegação, aparelhamento portuario, industrias pesadas, „ex-vi” da defesa nacional, higiena, constituição de suas cinco armas, inclusive a aerea tornada uma das mais adiantadas do mundo, etc.

E isso tudo a nobre patria de Sienkiewicz operou sob continuas apreensões contra perigos originarios de todos os quadrantes, pois ao leste o urso vermelho afiava as garras, ao oeste e norte outro inimigo faminto de espaço vital se armava até os dentes para seus planos expansionistas e massacradores ao sul, sneste e endoste o virus da dissolução e das complicações balcanicas lhe constituia outra ameaça à estabilidade e integridade.

Progresso é fruto de paz. Realizalo dentro da inquietação constante que affliga essa nação significa uma demonstração espantosa de disciplina, de força, de energia, de capacidade.

Paizes muito maiores, mais ricos, com períodos seculares de ordem e tranquilidade interna e externa jamais fizeram tanto quanto a terra de Maria Curie Skłodowska.

Si dispuseramos de espaço, poderiamos assentar cada período de nossas observações num alioceiro de dados de irrefragavel solidez.

E isso nos leva a reafirmar a inutilidade e contraproduktividade de uma publicidade teocida de mentiras e injurias.

WYSILEK KULTURALNY POLSKI

— RAUL GÓMEZ, dyrektor dziennika „Diario da Tarde”, Kurytyba — Specjalnie dla „Gazety Polskiej”

Niektórzy dziennikarze, na usługach państw zainteresowanych usiłują poniżyć Polskę i przedstawić ją, jako naród „mniejszej wartości”.

Opryskli te, pozostające, jak rzekłem, w szkodliwej służbie propagandy międzynarodowej, oddają złe usługi swym rozkadawcom, gdyż ukrycie prawdy i znieszczenie jej nie jest łatwą rzeczą.

Podsuwają oni obrazy rzekomego zacofania miast polskich, wskazując na brak sieci wodociągowej i kanalizacji w Warszawie i innych ośrodkach miejskich.

Przyjmijmy istnienie tych lub innych braków w organizacji administracyjnej, publicznej i społecznej na ziemi Szopena.

Przypuśćmy nawet, że była zwierciadłem zacofania, braku urzędzeń, nędzy i że stała na niskim stopniu kultury.

Uważ, czytelniku: — Polska pozostawała w niewoli przez 125 lat, a z wolności korzystała dopiero w ostatniej dobie, przez 22 lata.

Neutralidade Brasileira

Rio. (AN Br.) O Presidente da Republica assinou dois novos decretos complementares da Lei de Neutralidade Brasileira, promulgando as disposições assentadas pela Comissão Interamericana de Neutralidade, que se reune no Rio, desde a conferencia dos Ministros das Relações Exteriores, realizada no Panamá. O 1.º desse decretos-leis, estatue normas a serem seguidas pel s navios mercantes, quando em aguas brasileiras, determinando que o governo impedirá que os portos nacionais sejam usados como bases para operações bélicas ou para assistência aos beligerantes. Os navios mercantes ficam proibidos de manter comunicações com navios de guerra, sob pena de ficarem equiparados a unidades auxiliares. Aos navios é proibido tambem receber r material bélico e brovisões de combustiveis ou passageiros com intenção de translada-los em alto mar para navios de guerra. O 2.º decreto versa sobre o emprego de aparelhos de tele-comunicação no territorio nacional, dispoendo que os países beligerantes ou pessoas a seu serviço não poderão instalar, explorar ou manejar instalações de telegrafo, telefone, radio ou qualquer dispositivos de tele-comunicação no territorio nacional.

Neutrałność Brazylii

Rio. Prezydent republiki podpisał dwa nowe dekryty, które dopełniają ustawę o neutralności kraju a zarazem wprowadzają w życie postanowienia międzyamerykańskiej komisji neutralnej, jaka funkcjonuje w Rio na mocy uchwał ostatniego zjazdu amerykańskich ministrów spraw zagr., odbytego w Panamie. Pierwszy dekret ustanawia zasady dla okrętów handlowych, gdy znajdują się na wodach brazylijskich. Rząd zabrania, aby porty krajowe były używane przez strony wojujące czy to jako bazy dla działań wojennych czy też dla pomocy. Statkom handlowym nie wolno mieć żadnych stosunków z okrętami wojennymi, inaczej bowiem zostaną uznane za wojenne statki pomocnicze. Statkom handlowym nie wolno też przyjmować żadnego materiału wojennego ani środków pędnych itd.

Advertisement for Minancora Pomada. It features a circular logo with a figure and the text 'MINANCORA DO RIO DE JANEIRO'. The main text reads: 'Zapamiętaj dobrze ten znak. Jest to godło znanej i cudownej maści Pomada Minancora. Jest to najlepsza maść, która leczy wszystkie rany na skórze ludzkiej, a ma nawet zastosowanie u bydła. NAD MINANCORĘ NIEMA LEPSZEJ POMADY. Farmarcia Cruz w Avaré, stan S. Paulo wyleczyła pomadą MINANCORA wrzody, których nawet preparat 914 nie zdołał być usunąć. Pani Carolina Palhares z Joinville wyleczyła jednym pudełkiem ranę, zadawaną od 9 lat. Były setki podobnych „leceń”. POMADA MINANCORA jest w użyciu w szpitalach domach zdrowia i klinikach lekarskich. WAŻNE Prawdziwą POMADĄ MINANCORA nie jest nigdy sprzedawana inaczej, jak tylko w pudełkach oryginalnych z godłem, jak wyżej. Odrzucajcie naśladowni twa! Żądajcie tylko MINANCORY prawdziwej, w pudełku oryginalnym. Uważajcie dobrze przy zakupie! Jest to produkt Laboratorios „Minancora”, Joinville

Każdy zapobiegliwy gospodarz stara się, aby miał zawszew domu znakomite piwo IMPERIAL PILSEN oraz świetny i rowy wynalazek „DELICIOSO” z soku pomarańczowego bez alkoholu Z BROWARU ATLANTICA - Curitiba, Av. Iguassu nr. 153. Telefony 790 lub 791

Wiadomości Krajowe

Przewóz ziemiaków
Departament Rolnictwa poinformował parafian...
Krowy rasy „Jersey“ do nabycia
Departament Rolniczy Sekretariatu Prac Publicznych...
Drzewo kauczukowe w S. Paulo
W stanie S. Paulo dokonuje się z powodzeniem sadzenie drzew kauczukowych...
Kolonie wakacyjne
Dnoszą z Bahii, iż interweni federalny owego stanu...
Naukowe dowody ojcostwa
Po raz pierwszy w Rio profesorowie Afranio Peixoto i Leonidas Ribeiro...

gole wszystkie wybitne osobistości z Castro.
Zastrzelony był minister austriacki
Miejscowość Rolandia, w okręgu Londrina była parę dni temu wstecz widownią krwawego targu...
Zmija owinięta na zwłokach
Na drodze Zbawiciela w Rio de Janeiro, policja odkryła trupę nieznanego człowieka...
Poważna firma
Dowiadujemy się, że pp. Czesław Chwist i Kazimierz Wiśniewski w Vera Guarany...

NOTICIAS DO PAIZ
Informou a imprensa o Departamento de Agricultura...
Kacik Zdrowia
Co wiedzieć należy o witaminach
Witamina B zawarta jest przede wszystkim w drożdżach browarnych...
Witamina A jest rozpuszczalną w tłuszczu...
Witamina E znajduje się w szeregu pokarmów roślinnych...

Witamina B zawarta jest przede wszystkim w drożdżach browarnych, fasoli, grochu, soczewicy, sałacie, kapuście, pomidorach, pomarańczach, winogronach, bananach i ananasiu.
Witamina A jest rozpuszczalną w tłuszczu a zawartą w pokarmach bogatych w tłuszcz...
Witamina E znajduje się w szeregu pokarmów roślinnych, zwłaszcza w nasionach i liściach zielonych...

Witamina B zawarta jest przede wszystkim w drożdżach browarnych, fasoli, grochu, soczewicy, sałacie, kapuście, pomidorach, pomarańczach, winogronach, bananach i ananasiu.
Witamina A jest rozpuszczalną w tłuszczu a zawartą w pokarmach bogatych w tłuszcz...
Witamina E znajduje się w szeregu pokarmów roślinnych, zwłaszcza w nasionach i liściach zielonych...

Witamina B zawarta jest przede wszystkim w drożdżach browarnych, fasoli, grochu, soczewicy, sałacie, kapuście, pomidorach, pomarańczach, winogronach, bananach i ananasiu.
Witamina A jest rozpuszczalną w tłuszczu a zawartą w pokarmach bogatych w tłuszcz...
Witamina E znajduje się w szeregu pokarmów roślinnych, zwłaszcza w nasionach i liściach zielonych...

Witamina B zawarta jest przede wszystkim w drożdżach browarnych, fasoli, grochu, soczewicy, sałacie, kapuście, pomidorach, pomarańczach, winogronach, bananach i ananasiu.
Witamina A jest rozpuszczalną w tłuszczu a zawartą w pokarmach bogatych w tłuszcz...
Witamina E znajduje się w szeregu pokarmów roślinnych, zwłaszcza w nasionach i liściach zielonych...

W przejeździe do S. Paulo nie zapomnij wstąpić do Wawrzyńca Olczykha Penajont polski i Bar R. Afonso Pena 417 S. PAULO 42-40

Pierwszorządny w S. Paulo Zakład Krawiecki Wykonuje garnitury męskie z największą dokładnością...

Pierwszy w S. Paulo polski Skład mebli używanych SPRZEDAŻ I KUPNO

Rodacy chorzy Wasze zdrowie ma pełno niespodzianek Źródło zdrowia - Lekarstwo Carminativo Plazuka

Tow. Polskie im. Józefa Piłsudskiego w São Paulo Av. do Estado 1855 (ant. 12)

CUKIERNIA POLSKA MAZURKA F. SZANKOWSKA & SYN S. PAULO, ul. Sebastião Perreira, 116 (Sta Cecilia)

W kinie „Republica“ przy ul. Voluntarios da Patria będzie wyświetlony w dniach 5 i 6 lutego film ukraiński „Marusia“

Nawkos Szkoły Normalnej Jedyne Apteka Polska w Kurtybiele Farmacia da Criança

Swój do swego! Hanna Radziwińska Rua Emiliano Perneira, (Aquidauana), 139

„Pensão Familiar Marumbi“ POLSKI PENSIJONAT FAMILIJNY Właściciel: Marian Masłowski

Niezawodna przy łupieniu i wypadaniu włosów. Robi włosy silnymi, jedwabnymi i perfumuje je. Najlepszy środek przy niedomaganiach skórnych w częściach owłosionych

„KARUSIA“

Na sprzedaż 5 domów niedawno pobudowanych, z których 1 murowany, reszta drewniane.

NA SPRZEDAŻ ziemi na fazendzie Ribeiro Bonito

Dr. Romana Chorońska Lekarka IRATY - PARANA

BOL Jedynym środkiem dla usmierzania go jest UŻYCIE BALSAMU STA. HELENA

„MARUSIA“

Na sprzedaż 5 domów niedawno pobudowanych, z których 1 murowany, reszta drewniane.

NA SPRZEDAŻ ziemi na fazendzie Ribeiro Bonito

Dr. Romana Chorońska Lekarka IRATY - PARANA

BOL Jedynym środkiem dla usmierzania go jest UŻYCIE BALSAMU STA. HELENA

„MARUSIA“

Na sprzedaż 5 domów niedawno pobudowanych, z których 1 murowany, reszta drewniane.

NA SPRZEDAŻ ziemi na fazendzie Ribeiro Bonito

Dr. Romana Chorońska Lekarka IRATY - PARANA

BOL Jedynym środkiem dla usmierzania go jest UŻYCIE BALSAMU STA. HELENA

„MARUSIA“

Na sprzedaż 5 domów niedawno pobudowanych, z których 1 murowany, reszta drewniane.

NA SPRZEDAŻ ziemi na fazendzie Ribeiro Bonito

Dr. Romana Chorońska Lekarka IRATY - PARANA

BOL Jedynym środkiem dla usmierzania go jest UŻYCIE BALSAMU STA. HELENA

brak odczuwałem od wielu lat. Zdobyłem wprawdzie dwie pary trzewików, kładący je z nog dwuch

skoczenie, że to chyba statek na kotwicy. Chwyty-
wały strzelbę, pobiegłem w pobudniowo-wschodnim
kierunku wyspy, do owych skał, na których sam
niegdys wyładowałem. Przez ten czas wyprzedziło
się zupełnie, i ku wielkiej rozpaczy stwierdziłem,
że mam przed sobą szczyt skały, rozbitego na
skalski.

Katastrofa nastąpiła w nocy, podczas
stróżki się burzy. Gdy ludzie, znajdujący się na
określe nie dostrzegli wyprawy? Gdyby ją byli zau-
ważyli, napewno ustrzeliliby się rakowat przy
pomocy łodzi. Wszak strzelali na alarm i musieli
chyba swądzić uwagę na mój ogień. W takim razie
ratowali się jakoś i bodaj czołhem usilowali dobiec
do brzegu. Morze było jednak tak wzburzone, że
prawdopodobnie potonęli. Być też może, że czołho
już przedtem utracili i nie mieli się na czym ra-
tować. Z drugiej strony przyszedł mi na myśl, że
skoro dawano strzały, więc być może, że gdzieś
w pobliżu znajdował się drugi statek, który pra-
wopodobnie zabrali wystrawioną załogę i wózków pokład.

Trudno opisać, jaka w tej chwili cęganęła mię
teknika za żywą duszę ludzką. W tym samostatnym
życiu nigdy dotąd takiej tęsknoty nie odczuwałem.
Postanowiłem wyruszyć czołhem do szczytów okry-
tych, aby ujrzeć, czy nie znajdę przedmiotów, któreby
mogły mi się przydać. Może właśnie nie o to
mi chodziło, a raczej podniecała mnie myśl, że na
pokładzie znajdę chyba jakiś żywe stworzenie. Kto-
rem uratuję życie i które potem stanie się osłoda
mojej samotności. Ta myśl zaczęła mnie tak męczyć,

nieżywych marynarzy, znalezionych na okręcie,
i oprócz tego dwie pary znalazłem w skrzyni, lecz
nie były to nasze angielskie trzewiki, które odna-
wały mi w czasach młodości tak wielkie usługi.
Mimo to, znalazionych pianiną nie wrzuciłem
w morze, tylko schowałem je w pieczarze, dokla-
dając do tych, które przywiozłem z naszego okrę-
tu. Miałem teraz tak duży zapas słońca i srebra, że
w razie powrotu do Anglii mógłbym sobie za ple-
niadze te kupić jakąś piękna posiadłość.

Ułożywszy wszystkie te rzeczy w pieczarze,
wróciłem do łodzi, wciągnąłem ją na brzeg, tam,
gdzie przez tyle lat spoczywała, i zająłem się co-
dzienną swoją pracą, rozpoczynając z powrotem je-
dnostajny tryb życia. Życie moje obecnie różniło
się tylko tym od dawnego, że wychodziłem czę-
ściej z domostwa, spacerowałem po wyspie — i
przez dłuższy czas ani razu nie zdarzyło mi się
dostrzec żadnych ludźców, chociaż zachowywałem
wstręta ostrożność i bez broni ani na krok się nie
wydalałem.

Znów upłynęły dwa lata w spokoju i ciszy.
Pewnej nocy miałem dziwny sen. Śniło mi się, że
rano, jak zwykle, wychodzę poza ogrodzenie i wi-
dzę zbliżające się do wybrzeża dwie łodzie, z któ-
rych wyskakuje jedenaście dziłków. Niosą jakiegoś
młodego Indianina, którego zamierzają zabić i zjeść.
Nagle Indianin wyrwał się ze szponów swych o-
prawców i ucieka. Dobiegł pędem do mojej zagro-
dy, aby się w niej ukryć. Widząc to, z uśmiechem
pochodzącym doń, chcąc mu dodać odwagi, a on pada

się jednak orientować, że przybywają tu tylko w
czasie przypływu, i doszedłem do wniosku, że w po-
rę odpływu mogłoby się wychodzić poza ogro-
dzenie, bo wtedy napewno wyspy nie odwiedziły.
Uspokojony nieco tymi obserwacjami, wyruszyłem
w pole, aby się zająć zbieraniem zboża.

Stało się jak przypuszczałem, bo gdy tylko na-
stąpił odpływ, dostrzegłem, że dzicy wsiadli do czoł-
żen, ujęli za wiosła i zaczęli oddalać się od brzegu.
Przedtem jeszcze wykonali jakiś dziki taniec, któ-
ry mogłem podziwiać dzięki lunecie. Widziałem, że
byli zupełnie nadszy, lecz nie mogłem rozróżnić,
czy byli między nimi również kobiety.

Gdy czołha oddalili się od brzegu, zabrałem
dwie strzelby, dwa pistolety, wielki pałasz i po-
spieszylem na pagórek, skąd po raz pierwszy prze-
konałem się w wyzłach dzikich moich sąsiadów.
Drogę tę przebyłem mniej więcej w dwie godziny,
bo szedłem niezbyt prędko dla dość ciężkiego ład-
unku. Ze wzgórką dostrzedłem jeszcze trzy kanoy
dzikich, oddalających się od brzegu.

Widok ten wywarł na mnie ogromne wraże-
nie, szczególnie gdy podszedłem bliżej do miejsca,
na którym pisał ogień, i tu dostrzegłem krew, ko-
ści ludzkie i odpadki mięsa.

Zorientowałem się, że odwiedziły dzikich na wy-
spie adarają się niesbyt często, bo przecież osta-
nie ślady ich gospodarki spotkałem przed pięćnastu
miesiącami, a od tego czasu nie dawali o sobie zna-
ku życia. Widocznie nie wydawali się z obozów pod-
czas deszczowych miesięcy.

Wymownym skimieniem dodałem mu odwagi i
skierowałem się w stronę przesładowców. Silnym
uderzeniem pięci przewróciłem jednego z nich.
Nie chciałem strzelać, lekając się, że zaalarmuję
gromadę dzikich na wybrzeżu, aczkolwiek dzieliła
mnie od nich dość duża odległość i prawdopodob-
nie nie zorientowaliby się, skąd szłał pochodzi. Ze-
latwiwszy się z jednym przesładowcą, postanowiłem
unieszkodliwić drugiego, lecz gdy mi się zbliżył, do-
strzegłem, że ma łuk i strzały i że zamierza wy-
celować we mnie zatrutą strzałą. Nie porostawało
mi nic innego, jak użyć strzelby. Wypaliłem i padł
trupem na ziemię.

Ścisnąwszy białą przystanął, gdy się zoriento-
wał, że pokon ustąpił. Był jednak tak przerażony
odgłosem strzałów, że zneruchomiał i spoczął na
mnie szeroko rozwartymi oczami.

Począłem dawać mu znaki, aby się zbliżył, lecz
drżał na całym ciele, będąc widocznie pewnym, że
z nim się zstawię. Uśmiechnąłem się doń, dając
znów mu znaki, aby podszedł bliżej. Zdecydował się
wreszcie, ukląkł przede mną, ucałował ziemię i sto-
pę moją wsparł na swojej głowie. Był to widocznie

nie mógł snuć zrośnięcie, jakim cudem zabi-
łem drugiego przesładowcę i począł mnie prosić na
migi, abym mu pozwolił podejść do trupa. Rów-
nież na mgi dalem mu moje przyzwolenie. Ogląd-
nął zabitego z ciekawością, przewracając go z bo-
ku na bok i badając niewielką ranę, w której tkwi-

nie mógł snuć zrośnięcie, jakim cudem zabi-
łem drugiego przesładowcę i począł mnie prosić na
migi, abym mu pozwolił podejść do trupa. Rów-
nież na mgi dalem mu moje przyzwolenie. Ogląd-
nął zabitego z ciekawością, przewracając go z bo-
ku na bok i badając niewielką ranę, w której tkwi-

wyras przysięgi, że od po tej chwili staje się moim
nie wolnikiem.

Podniosłem go, usiłując dodać mu odwagi. W
też chwili ów przysięgł, którego ogłuszyłem
pięścią, począł przychodzić do siebie i wydawać ci-
chejki. Zbieg wypowiedział do mnie kilka słów, i
aczkolwiek ich nie zrozumiałem, to sprawiły mi one
przyjemność, bo po raz pierwszy usłyszałem głos
ludzki na tej wyspie!

Nie było jednak czasu zajmować się tymi my-
ślami. Ogłuszony podniósł się i usiadł na
trawie. Młody zbieg podbiegł do mnie i z wyra-
zem prośby w oczach wyciągnął rękę po bóg swój wiel-
ki pałasz, związany mi u boku. Podałem mu go, a
on jednym zamachnięciem odcinał głowę siedzącemu
na ziemi Indianinowi.

Wydato mi się to dziwne, bo przecież krajow-
cy nie widzieli nigdy stalowych pałaszów, z wy-
jątkiem swych drewnianych. Później dopiero do-
wiedziałem się, że ich drewniane pałasze były tak
ostre, ciężkie i zrobione z tak twardego drzewa, że
z łatwością ścinały głowy, nieprzyjaciół. Mój młody
Indianin ucywizny to, zaśmiał się z triumfem i
poteżył u moich nóg pałasz oraz głowę przesła-
dowcy.

Nie mógł snuć zrośnięcie, jakim cudem zabi-
łem drugiego przesładowcę i począł mnie prosić na
migi, abym mu pozwolił podejść do trupa. Rów-
nież na mgi dalem mu moje przyzwolenie. Ogląd-
nął zabitego z ciekawością, przewracając go z bo-
ku na bok i badając niewielką ranę, w której tkwi-

nie mógł snuć zrośnięcie, jakim cudem zabi-
łem drugiego przesładowcę i począł mnie prosić na
migi, abym mu pozwolił podejść do trupa. Rów-
nież na mgi dalem mu moje przyzwolenie. Ogląd-
nął zabitego z ciekawością, przewracając go z bo-
ku na bok i badając niewielką ranę, w której tkwi-

że nie miałem już ani w dzień, ani w nocy spoko-
ju, i postanowiłem jak najszybciej odbyć tę wy-
prawę.

Powróciłem spieszenie do mego domostwa i
począłem przygotowywać się do podróży. Zabrałem
dość duży kawał chleba, wielki daban świeżej
wody, kompas, butelkę rumu i koszyk napełniony
rodzynkami. Obdarowany tak sklerowałem się do
łodzi, wylatam z niej wodę deszczową i zepchną-
wszy ją z brzegu, złożyłem w niej wszystkie kapsy
poczynam jeździć raz wróciłem do domu. Następnym
moim ładunkiem był worek pełny ryżu, parasol,
drugi dabanek świeżej wody i około dwóch tuzi-
nów bochenków chleba jeżynianego, oraz butelka
koźiego mleka i ser. Wszystko to z wielkim
trudem przeniosłem do łodzi i westchnąwszy do
Boga, ująłem za wiosła. Począłem powoli oddalać
się od brzegu. Patrzałem na wznijające fale, które
mogły spowodować największe niebezpieczeństwo,
oddalić mnie w zupełności od brzegu. Widziałem, że
każdy najmniejszy podmuch wiatru może odejść
mą łódź, lekka jak hipnia — i wówczas byłbym
zgubiony.

Mysli te nie dawały mi spokoju i chwila mi
zaczęła już zalować mego przedświątę. W takim
momencie skierowałem czołho z powrotem do
brzegu, wyskoczyłem na ląd i usiadłem na kamie-
niu przeleżnionym, a w duszy mej szalał walkę
strach z pragnieniem podróży. Gdy tak rozmyśla-
łem, zauważyłem, że nastąpił odpływ — a jego

się do odparcia wroga. Naladowałem wszystkie
strzelby i pistolety, postanawiając bronić się do
ostatniej kropki krwi. Nie zapomniałem również o
tym, aby się pomodlić do Boga, i prosiłem o
wybawienie z rąk barbarzyńców. W tej chwili
do walki przetrwałem około dwóch godzin i za-
cząłem się już niecierpliwie panujac naokół cisza,
a nie miałem nikogo, kogo bym mógł wysłać na
zwiadę.

Siedząc tak bezczynnie, zastanawiałem się nad
tym, co tobie, bo trudno było wytrzymaść w tej
niepewności. Przy pomocy drabiny wyszedłem
poza wysokie ogrodzenie i przedostałem się na
sam szczyt pagórka, poczem przy pomocy lunety,
która zabrałem z sobą, począłem rozglądać się
naokoło. Spozstrzegłem, że przy niewielkim ogniu
siedzi dziesięciu nagich ludzi. Byłem pewny, że
nie grzali się przy ogniu, bo pogoda dnia tego
była piękna i upał dawał się we znaki. Wywnio-
skowałem, że są zajęci pieczeniem ludzkiego mięsa,
które przynieśli, widząc, że słońce.

Nie wiedziałem, czy żywych ludzi na wyspę przywieźli, czy też
zabitych.

Mieli dwie kanoy, które kołysały się u brzegu.
Była to para przypływu, więc zdawało mi się,
że czekają na odpływ, aby wrócić tam, skąd przy-
byli.

Trudno opisać moje przerażenie w owej chwili,
li, szczególnie gdy zdałem sobie sprawę, że dzicy
zaczynają już odwiedzać moją stronę wyspy i sa-
pałać ogień tak blisko mego domostwa. Zacząłem

nie mógł snuć zrośnięcie, jakim cudem zabi-
łem drugiego przesładowcę i począł mnie prosić na
migi, abym mu pozwolił podejść do trupa. Rów-
nież na mgi dalem mu moje przyzwolenie. Ogląd-
nął zabitego z ciekawością, przewracając go z bo-
ku na bok i badając niewielką ranę, w której tkwi-

nie mógł snuć zrośnięcie, jakim cudem zabi-
łem drugiego przesładowcę i począł mnie prosić na
migi, abym mu pozwolił podejść do trupa. Rów-
nież na mgi dalem mu moje przyzwolenie. Ogląd-
nął zabitego z ciekawością, przewracając go z bo-
ku na bok i badając niewielką ranę, w której tkwi-

nie mógł snuć zrośnięcie, jakim cudem zabi-
łem drugiego przesładowcę i począł mnie prosić na
migi, abym mu pozwolił podejść do trupa. Rów-
nież na mgi dalem mu moje przyzwolenie. Ogląd-
nął zabitego z ciekawością, przewracając go z bo-
ku na bok i badając niewielką ranę, w której tkwi-

nie mógł snuć zrośnięcie, jakim cudem zabi-
łem drugiego przesładowcę i począł mnie prosić na
migi, abym mu pozwolił podejść do trupa. Rów-
nież na mgi dalem mu moje przyzwolenie. Ogląd-
nął zabitego z ciekawością, przewracając go z bo-
ku na bok i badając niewielką ranę, w której tkwi-

POLSKA WALCZĄCA

— Wiadomości z dziennika „O Estado de S. Paulo” —

„Sokół”, następca „Orla”

W jednym z portów północnych, w Anglii spuszczone w tych dniach na wodę nową łódź podwodną polską, którą otrzymała nazwę „Sokół” i która jest następcą słynnego „Orla”. Podczas uroczystości miał mowę generał Sikorski, który wskazał na znaczenie faktu, że bandera polska nie zniknęła z morza świata, choć najędźszy z zachodu i wschodu wtargnęli chwilowo na ziemię Rzeczypospolitej. Dzienniki amerykańskie wspominają przy tej sposobności pamiętną odyseję „Orla”, jak bojował przez cały wrzesień 1939 r. na Bałtyku a potem przedarł się do Anglii, myśląc pościgi wroga. Przez wiele miesięcy walczył potem jeszcze z wrogiem i m. i. zatopił w dniach najazdu na Norwegię oceanowy statek niemiecki „Rio de Janeiro”, który przewoził pułk hitlerowski do Norwegii. „Orzeł” nie wrócił z jednej z późniejszych wypraw przeciw wrogowi. Do dzisiaj niema wiadomości, gdzie i w jaki sposób zaginął. Bohaterskie jego dzieje to czynny „nieznanego żołnierza” — a oto ma następcę, stanowiącego świadectwo dla prawdy, zawarte w polskim hymnie narodowym, że „jeszcze Polska nie zginęła”.

Właściwości z Polski

Wyrzucanie Polaków ze wszystkich odwiecznych ich siedzib, pozostających pod chwilową okupacją niemiecką, przybiera bardzo wielkie rozmiary — jak brzmią wiadomości, otrzymane świeżo w kołach Rządu Polskiego w Londynie. W ciągu pierwszego roku okupacji nazystowskiej, półtora miliona Polaków zostało wyrzuconych ze swych mieszkań i posiadłości i wywłaszczonych z tego wszystkiego, co posiadali.

Stało się to na dekret gen. Goeringa, wydany w lutym 1940 r. Tylko niewielka część dawnych polskich dzielnic została pozostawiona dla Polaków, jako ich „przestrzeń życiowa”. W takich warunkach wzrasta w całej Polsce wzburzenie przeciw Niemcom, które się wyraża w faktach biernego i czynnego oporu. Okupanci ze swej strony karzą śmiercią, gdy znajdują u kogo palną broń, granaty ręczne i zapalne oraz gdy ktoś wstąpi czynnie przeciw jakimkolwiek obywatelom niemieckim. Przywódca nazystowski w Poznaniu wydał dekret, w którym zakazuje Niemcom utrzymywania jakichkolwiek stosunków z obywatelami polskimi, gdyż „stosunek ten staje się powodem nienawiści między Niemcami a Polakami”.

Co będziemy jedli

Jak dobrze upiec kurę?

Na wysła czy przyjęcia sąsiadzie nieraz podajemy pieczone kury. Każda gospodyni kury piekła i wydaje się, że nie ma nic łatwiejszego. W rzeczywistości jednak ładnie upiec kurę nie jest łatwe. Kury pieczonej nie można ani wysuszać, ani zbyt gwałtownie piec od początku, ani zbyt hojnie wodą podlewać, bo potem wygląda jak ugotowana i nie ma koloru. Na kilka godzin przed pieczeniem, kurę starannie oskubaną, wypatroszoną i oczyszczoną, wkładamy do zimnej wody. Jeżeli kura jest już starsza i twarda, trzeba ją na 12 godzin przed upieczeniem namoczyć w wodzie z dodatkiem tyżeczki oczyszczonej wody aptecznej. Po wyjściu z wody, nacieramy kurę z wierzchu i od środka solą, zginamy starannie i zakładamy nogi kury, a lotki odcinamy. W razie potrzeby można kurę związać czystym sznurkiem, ażeby zachowała żądany kształt. Wkładamy ją do brylantki lub rynki, naczynie w którym pieczemy nie powinno być zbyt duże, gdyż w takim tłuszcz się pali. Jeżeli kura

Nil, rzeka Faraonów

Cały świat ma dziś skierowaną oczy na północno-wschodnią Afrykę, na Egipt i jego sąsiedztwo. Tu się ciągnie kanał Sueski, łączący morze Śródziemne z Czerwonym, a oddzielający Egipt od Arabii. Z południa przytykają Sudan, Erytrea i Abisynia, gdzie Nil bierze swój początek. Od zachodu pustynia Libii, gdzie wstępuje klęskę po klęskę. Gdyby nie Nil, Egipt byłby taką samą pustynią, jak Libia czy Arabia. Nil daje życie ziemi Faraonów.

Od wielu tysięcy lat żywność Egiptu i Sudanu opiera się na powracających co roku wylewach Nilu, który pozostawia swój żyzny muł na polach z obu stron swego koryta. Przez budowanie grobli, dają Egipcjanie i mieszkańcy Sudanu już od wielu lat do podwyższenia poziomu wody w Nilu, aby woda mogła rozgłębionymi kanałami docierać jak najdalej na pola i nawadnić je na długi okres posuchy, panujący niemal cały rok. Gdy tylko stan wody po powodzi zaczyna się obniżać, zamyka się przy pomocy tam obie odnogi Nilu koło Rosetty i Damietty. Woda spływa w ten sposób do kanałów i studzy do nawadniania kraju. Gdy zaczyna się nowa powódź, usuwa się tamy ziemne koło obu ujść rzeki.

Regularne nawadnianie uprawnych pól umożliwia dwukrotne lub trzykrotne żniwa w ciągu roku. Ale na zalany wodą obszarze udaje się tylko jedno żniwo. Wyżej położone pola uprawne nawadniają się przy pomocy maszyn parowych. Przeważnie jednak używane są do dzisiaj dawne koła do czerpania wody, obracane przez zwierzęta lub przez ludzi.

Dopiero w przeciągu ostatnich dziesięcioleci, przystąpiono do budowy wielkich grobli, które podniosły poziom wody od trzech do czterech metrów. Umożliwiło to wprowadzenie znacznych ilości wody do bocznych kanałów. Ten system nawadniania pól potrzebny jest do uprawy bawełny, wprowadzonej przez założyciela obecnej dynastji rządzącej w Egipcie, Mahomeda Ali, jakoteż do uprawy trziny cukrowej, zboża i koniiny. W ostatnich latach zbudowano kilkanaście tam wodnych i basenów, jak koło Assuanu, gdzie gromadzi się woda z powodzi jesiennej na lato. Tama koło Assuanu może zamagazynować dzisiaj około 5 miliardów metrów kubicznych wody. Zam-

knęć tamy koło Assuanu może nastąpić dopiero wtedy, gdy jak największa ilość wody, zawierającej bogate złoża mułu, przepływie liczne śluzy i oczyści się tak, że zniknie obawa zamulenia tamy. W przeciągu 24 godzin, może przepłynąć koło Assuanu 900 milionów metrów kubicznych wody. Przy szybkości 7 do 8 kilometrów na godzinę, woda potrzebuje 7 dni czasu, ażeby osiągnąć Kairo.

Wzbiernie wody Nilu w Egipcie od lipca do października każdego roku, wywołane jest panującym w lecie w Abisynii okresem tropikalnych deszczów. Wzbiernie i rozlewanie się wody, powoduje głównie Błękitny Nil, za dziesięć lat swoją nazwę mułowi, zabarwiającemu jego wody na kolor błękitny. Część wody wódki służy do nawadniania Sudanu, część do nawadniania Egiptu.

Drugi dopływ Nilu, Biały Nil, wypływa z jeziora Victoria, i przez cały rok posiada tę samą ilość wody. Nad Białym Nilem, buduje się obecnie tamę koło Gebel Aulia z polecenia i na rachunek rządu egipskiego.

Naloty angielskie

Brytyjskie ministerstwo lotnictwa ogłasza następujące sprawozdanie za rok 1940. Anglicy przeprowadzili przeszło 1500 masowych nalotów przeciw 273 różnym miastom. Najwięcej wizyt otrzymały Hamburg i Brema, bo każdy z tych portów był atakowany po 113 razy.

O ministerio do ar britanico publico a acão da RAF, no ano de 1940. Segundo esse comunicado, os britânicos levaram a efeito durante 1940 mais de 1500 bombardeios levando a destruição de objetivos militares em 273 diferentes cidades. Os portos de Bremen e Hamburgo mais sofreram pois foram visitados 113 vezes cada um.

CENY TRGOWE w Kurytybie

Cukier biały rafin. kilo	13200
zwyecz. „	13200
Kawa mielona 1-a	38000
Herva-matte	13200
Ryz biały agulha kilo	13500
zwyecz. „	13400
Groch okrągły „ 500 do	13200
Fasola czarna „	3900
„ paulista „	15000
Mąka pszenna worek	543000
Mąka pszenna kilo	13300
„ kukurydziana „	13500
„ manjokowa „ 600 do	13000
Araruta „	23500
Masto bez soli „	113000
z Blumenau „	103000
Mięso wieprzowe „	43000
wolowe „	23200
Stonina „	33800
Smalec „	33200
Wosk „	73500
Chmiel 100 gr. paczka	29000
Caolina „	387000
Nafta „	298000
Oliwa Bertoli „	178000
Oliwa Sol levante „	38000
Herbata Lipton „	108000
Wódka „ butelka	13500
Wino czerwone butelka	13000
Fasola czarna nowa kalg.	604000
Jaja tuzin „	28200
Cebula nowa a „	88000
Kartofle nowe alk. „	74000

Czy masz opłaconą PRENUMERATĘ?

PALACE HOTEL

KURYTYBIA
Rua Barão do Rio Branco 62
Telefony 989 i 990
Caixa postal 469

70 POKOI Z WODĄ ZIMNĄ I GORĄCĄ, 14 DODZIAŁÓW Z ŁAZIENKAMI PRYWATNymi, 2 WINOY, SALON DLA RESTAURACJI, HALL I BAR

KUCHNIA PIERWSZORZĘDNA

Auta na stacji do dyspozycji dla gości

Właściciel:
Marcin Jaruga

Casa David

Poniżej ceny sprzedaje meble jedynie CASA DAVID ładne meble w polskim stylu Postanowiliśmy zarządzić generalną wyprzedaż.

Ujrzyć, to znaczy uwierzyć! Przyjdźcie do CASA DAVID, samim kupicie gdzieindziej. Meble? — Tylko CASA DAVID. Uwaga: skład na 4 drzwi. Mamy też maszyny do szycia. Do końca roku 10-20% taniej. — Erzyjdźcie a przekonacie się.

Rua S. Francisco 71 322 — Telefon 1-61-7

Świeże nasiona

AUGUSTO CANTO Junior ma przyjemność zawiadomić swą dystyngowaną Klientelę, że otrzymał właśnie nową partię świeżych i różnorodnych nasion warzywnych — amerykańskiego pochodzenia. Gwarantujemy dobre wschodzenie nasion.

PONTA GROSSA — Rua Santos Dumont, 91 — Cx. postal nr. 72

Polskie ołówki; Polskie Pocztówki
Polskie żyłki; Kugutki na ból głowy
najlepsze w świecie, 5 sztuk 2\$500.
Tabaki do żażywania i w listkach
FLORECKI — Cuartaria Liberty
Rua do Rosario 64

SANGUE SANGUE SANGUE

SANGUENOL (Formuła europejska)

Jedynie lekarstwo w świecie z 8 spodkami wzmacniającymi: fosfat, wapno, arsenik i I.D.

Po 20 dniach użycia zauważa się:

1. Ogólny powrót siły i zwiększenie apetytu
2. Całkowite i niknięcie bólów głowy, bezsenności i nerwowości.
3. Usłupienie depresji nerwowej i wychudzenia u płci obnoga
4. Nabrzenie na cięle wagi 1-3 kil.

SANGUENOL JEST WIELKIM WYNAZKEM NAUKOWYM — orzeczenie dra Manoela Soares de Castro.

KURS NOCNY BEZPŁATNY DLA DOROSŁYCH

Gimnazjum „Novo Atheneu” współpracując z krajową akcją mającą na celu rozpowszechnienie nauki, otwarło z dniem 13 maja bezpłatny kurs szkolny dla osób dorosłych, funkcjonujący w nocy. Zapisy codziennie „NOVO ATHENEU” Avenida Dam, 278 — Telefon 378

Dyplom. Lekarz-Dentysta

J. Furmanik Schmidingerowa

Leczenie zębów, plombowanie, wyjmowanie der bólu, wprawianie sztucznych zębów, szczerk i t. d.
Avenida Jayme Reis, 216
Przyjmuje od 8-12 i od 5-10 po.

Dyplomowany Lekarz-Dentysta

Jan Skalski

posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystyki, starannie i po najniższych cenach.

Godz. przyjęć: 8-12 i 13-18
Rua Emiliano Peres 670
Kurytyba — Paraná

„A BRANDINA”

Wielka parowa fabryka cukierków pierwszorzędnych, pasty, gumowych, pomadek i t. d.

Cukierki malinowe, kokosowe, mlekowe, cytrynowe, saszusowe, truskawkowe, bananowe, mleczne, gumowe. Uprasza się Szanownych Rodaków o łaskawe przekazanie się, że są najlepszymi i najczystszy w Kurytybie. Każdy Polak powinien kupować tylko cukierki z polskiej fabryki

„A BRANDINA”
Specjalność: fabryki: Jaja cukrowe
BRACIA SOBANIA
Rua Nunes Machado 3000
Kurytyba — Telefon, 1423 — Paraná

UŻYWANY oficjalnie w wojsku

ELIXIR „914”

Po kilku dniach użycia tego lekarstwa zauważyć można:

- 1.) — Krew czystą, wolną po wszelkich nieczystości i dobrym stanem zdrowia.
 - 2.) — Zniknięcie pryszczów, egzemy, wrzodów, swędzenia, ran jęczących etc.
 - 3.) — Zniknięcie zupełnie REUMATYZMU, bólu w kościach i bólu głowy
 - 4.) — Zniknięcie objawów syfilis i innych i wszelkich niedomagani powodowanych przez syfilis.
 - 5.) — Ojdek i kieszki w doskonalem stanie, bo „ELIXIR 914” nie atakuje żóładka i nie zawiera jodu.
- Jest jedynym lekarstwem wypracowanym przez człowieka, które posiada świadectwa szpitali od specjalistów oczu i syfilisycznych.
- PODWOJNE FLASZKI zawierają 2 razy więcej płynu „ELIXIR 914” a kosztuje 50 proc. mniej niż dwie zwykłe flaszki.

NIE ROB DOSWIADCZEN!
JEZELI POTRZEBUJESZ OCZYścić KREW
UŻYJ ELIXIR DE NOGUEIRA
Farmaceuty chemika — JOÃO DA SILVA SILVEIRA
Pokonuje SYPHILIS we wszystkich okresach WYKUTY, RANY WOGOLE, REUMATYZM, RZEMY.
Zalecany przez najlepszych lekarzy

FERMENTO

Farmacia Brasil

Właścic. Mieczysław T. Hessel
Skład wszystkich artykułów aptecznych, krajowych i zagranicznych, z najlepszych źródeł — po najniższych cenach. — Obsługa fachowa i sumienna. — Wykonujemy wszystkie recepty lekarskie

IRATY — Paraná

Dr. M. Malskei
ADVOGADO
Spadki, Pomiarzy sądowe, Wypadki przy pracy, Obrona

Curityba Malet

Dr. Aleksander Dobrowolski

Klinika medyczno-chirurgiczna
Leczenie zylaków, wrzodów, hemoroidów. Chirurgia ogólna. Syfilis, choroby weneryczne. Własne laboratorium do analizy.
KONSULTORIUM: Praça Tiradentes, 322. Od 10 do 12 i od 3 do 6 godz.
MIESZKANIE: rua 13 de Maio, 879
Telefon 1036.

Dr. E. Tempski

LEKARZ
Pierwszy asystent 2-go oddziału Kliniki Wewnętrznej Uniwersytetu Parańskiego. Był hospitant Szpitala polskich. Specjalności: choroby serca i płuc. Klinika ogólna. Choroby skórne. Leczenie ran i zylaków.
Konsultorium: — Farmacia Guaira tel. 675 rua Marechal Floriano 740 — Kurytyba. Od godz 10 do 12 i od 2 do 5. Rezydencja: — Av. Silva Jardim nr. 285 Tel. 677.

Dr. JANINA WĄTROBIANKA

CHOROBY DZIECIEC I KOBIEC
— PORODY —
KLINIKA OGOLNA
— WYJAZDY NA KOLONJE —
Konsultorium i rezydencja:
MARECHAL MALLET

DR. DANTE ROMANÓ

Z praktyką w szpitalach amerykańskich Internista Szpitala Ewangelickiego oraz Santa Casa de Misericórdia w Rio de Janeiro. Profesor sekcji operacyjnej na Fakultecie Medycyny. Leczy syfilis, choroby dróg moczowych i kobiece. Promienie ultra-fioletowe operacje wyrostka robaczkowego, próżni, hemoroidów, wrzodów i otwartych, chirurgja pochwy rozr.
Konsultorium: Praça Tiradentes Nr. 664 (nad apteką Minerwa)
Rezydencja: Praça Senador Cereia, 4

Dr. Carlos Heller

z praktyką w szpitalach w Hamburgu Paryżu i Wiedniu. Szef kliniki ginekologicznej i акушерской. Klinika medyczna. — Choroby płuc, choroby skórne, płciowe. — Promienie ultrafioletowe.
Konsultorium: — Farmacia Avenida, av. João Pessoa, 68 — od 10,30 do 13,30 i 4 do 6. — Farmacia da Ordem 11 — Praça da Ordem od 9 do 10.
Telefony: Konsultorium: 875
Mieszkanie 424

DR. M. ISAACSON

Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Parańskim
Operacje i pomoc przy porodach. — Choroby kobiece. — Gruźlica. — Dżasztaria. Promienie ultra-fioletowe
Konsultorium: Praça Zicharias, 62 2-gie piętro. Tel. 1163. Rezydencja Rua Bruno Figueira, 110 (Batal)

DR. A. POLAN KOSSOBOZKI

Był asystent II. Kliniki Chirurgicznej Uniw. J. P. Warszawa. Lekarz Sta Casa de Misericórdia.
Klinika Medyczno — chirurgiczna Chirurgja ogólna. Choroby kobiece Ortopedia (zniekształcenie, wady fizyczne, wrodzone lub nabyte) Traumatologia (złamania, zwichnięcia, kontuzje, rany itp.)
Konsultorium: Edifício Facla, Plac Municipalny 20 (nad Casa Abdo). 2-gie piętro, sale 1 i 2. Od 4 do 6.
Rezydencja: Visc. Rio Branco, 1197
Telefon 2669.

Szewc

Potrzeba szewca po grubej roboty, który zna też krój i szycie na maszynie. Zapłata dobra, a zgoda na miejscu. Zgłosić się: Józef Szafka — estação Senges, Paraná

FELIKS RYBA

Wielki skład towarów pierwszej klasy

Posiadamy zawsze na składzie: Towary spożywcze, żelastwo, narzędzia gospodarcze, statki domowe i kuchenne, wszelkie napitki i drobiazgi. Nabywamy wprost w fabrykach w dużych ilościach, i dlatego ceny nasze są zawsze niskie.

SPRZEDAŻ HURTOWNA

Kupcy w koloniach mają u nas źródło zaopatrzenia swych sklepów we wszelkie towary najlepszego gatunku i po niskich cenach.

PRODUKTY KOLONIALNE

Kupno i sprzedaż tychże na wielką skalę

Skupujemy pszenicę, płacąc wedle taksy rządowej

União da Vitoria

Rua D. Pedro II, nr. 1, róg Prudente de Moraes
PARANA

„PREDILETA”

Jeden typ — specjalny

— NAJLEPSZA MĄKA PSZENNA —

MLYN W JOINVILLE (Caixa postal, 110)

AGENCI W KURYTYBIE:

LATTES & Cia

Caixa postal, 25 Telefon 7-2-2

UL. N. A. L. DEODORO 23 CURITIBA

Postanowieniem obserwowac wybrzeże, aby skorzystać z pierwej nadarzącej się sposobności. W tym celu wychodziliśmy na szczyt pagórka.

Całą noc przepędziliśmy w łodzi, a nad ranem wyszedłem na ląd, przynosząc świeżo zdobyte to-nogach.

Zauważyłem kilka skrajniek trunków, wina czy

nie mam na okręcie, ani też nie znalazłem żadnych to-warów, którychby nie były zniszczone przez wodę.

Zauważyłem kilka skrajniek trunków, wina czy

WOJNA

„NA ZACHODZIE NIC NOWEGO“

Morze Śródziemne wraz z Afryką wysunęły się smacznie na dłuższy czas na pierwszy plan wojny, i o zeszedł już 2-gi tydzień, odkąd doniesienia brzmiały stale: „na zachodzie nic nowego“ a tymczasem północna i wschodnia Afryka zalega w dymie z armat z ziemią dudni pod impetem czołgów.

London w ub. tygodniu nie miał ani jednego ualotu, mieszkańcy mogli spać spokojnie. Także w Atlantyku zmniejszyła się działalność bojowa. Straty angielskie w ost. tyg. wyniosły tylko 35 tys. ton w zatopionych statkach.

A Albanii, jak wogóle w Europie, ostra zima, co utrudnia przedsięwzięcia wojenne. Włosi usiłowali wstrzymać napór Greków w górach Mokra, lecz zostali odparci. Grecy, idąc powoli a stale naprzód, dotarli do zatoki Walony, o włosi wycofali stamtąd ludność cywilną.

TOBRUK WZIĘTY

We włoskiej Libii Anglicy zdobyli ważną twierdzę Tobruk, po 30-tu godzinach bombardowania. Wzięli tu do niewoli 20 tysięcy włochów, wśród których 4 generałów i 1 admirał. Materiał wojenny, oprócz 200 armat różnych typów i kalibrów, jest tu tak liczny, że policzenie i uporządkowanie potrwa dłuższy czas. Bardia i Tobruk były silnymi twierdzami i upadek ich w tak szybkim tempie stanowi dla włochów poważną stratę.

W zwycięskim pochodzie, Anglicy przciągnęli naprzód i zajęli już miejscowość Gazala, 64 km. na zachód od Tobruku. Celem ich najbliższym jest port Derna, leżący przeszło 200 km. za Tobrukiem. Kiedy piszemy to sprawozdanie, telegramy nieurzędowe podają wiadomości, że włosi opuszczają Derna, bez stawiania w niej oporu, i że oddziały australijskie i wolnych Francuzów już weszły do tej miejscowości. Wojsko marsz. Grazziani'ego straciło w ranych, zabitych i jeńcach przeszło połowę swego stanu.

W Libii poważną rolę spełniło lotnictwo angielskie, posługujące się samolotami amerykańskimi. Przeprowadziło ono naloty nie tylko na twierdze i miasta, ale i na lotniska nieprzyjacielskie, gdzie sprawiło tak wielkie spustoszenie w maszynach włoskich, że eskadry faszystowskie zniknęły niemal całkiem z nieba Afryki.

NAD MORZEM CZERWONYM

Brytyjczycy wszczęli też równocześnie ofensywę przeciw wschodniej Afryce, należącej do włochów. Operacje idą szybkim krokiem naprzód. W Erytrei wzięto już tysiąc włoskich jeńców, a wojska brytyjskie weszły już na 80 km. w głąb tej włoskiej kolonii, zajmując szereg miejscowości i docierając do linii kolejowej, prowadzącej do portu Massaua nad morzem Czerwonym. Podobny marsz odbywa się w głąb Abisynii. Tutaj Brytyjczycy działają w połączeniu z siłami negusa Haille Selassie. Terenem działań jest prowincja Gondar, dawna stolica etiopska nad jeziorem Tzana.

Depesze z ostatnich dni przynoszą wiadomości, że Anglicy przeprowadzają atak również przeciw włoskiemu Somali, na południe od Etiopii. Wojska włoskie znajdują się zatem w odwrocie i cofają się na wszystkich frontach. Świeże imperium faszystowskie, zbudowane w Afryce przed 4-ma laty, zbliża się zatem do katastrofalnego końca.

CO SIĘ DZIEJE WE WŁOSZACH

Z Włoch samych nadchodzą z początku wiadomości, co prawda niepotwierdzone, o zaburzeniach rewolucyjnych, jakie poczynają ogarniać ten kraj, szczególnie w części północnej, mianowicie w

Mediolanie i Turynie. Wedle tych wieści, do Włoch weszły dalsze oddziały wojsk niemieckich, co wygląda na przyjacielską okupację jeszcze jednego kraju.

A Guerra

O foch principal da guerra transferiu-se definitivamente para o Mediterraneo e Africa. O duelo aereo anglo-aleuño sofre um impasse, resultante das pessimas condições atmosféricas. Londres, 7 noites e 7 dias consecutivos não ouve as sirenes do alarme anti-aereo. As perdas da marinha mercante britânica tem se conservado em nível muito baixo. As perdas da semana ultima não passaram de 35000 toneladas. Na Albania a luta é levada de parte a parte com escasas forças por os helenos continuando vitoriosos sempre tendo se aliado com os italianos foram rechaçados nas montanhas da Mokra e que tropas helenicas ja atingiram a bahia de Valona.

Na Libia, tropas britanicas tomaram Tobruk. Os italianos não foram capazes de resistir mais de 30 horas. Cerca de 20.000 prisioneiros caíram em poder das vitoriosas tropas imperiais inclusive 4 generais e um almirante. O material de guerra, as armas capturadas, além dos 200 canhões de todos os tipos e calibres, ja anunciados, é tão numeroso que ainda nao pode ser classificado.

As vanguardas britanicas continuam o seu vitorioso avanço tendo pouco depois ocupado Gazala a 64 km. a leste de Tobruk e 3 dias depois ja entrado em contacto com o inimigo nas

KRWAWA KĄPIEL W RUMUNII

Po zastrzeleniu majora niemieckiego Doeringa w Bukareszcie, Rumunia przeszła nową kąpiel krwi, która trwała cały tydzień. Do Bułgarii nadeszły wiadomości z różnych prowincji rumuńskich, że liczba zabitych jest większa, niż się zdawało początkowo, bo wynosi 16 tysięcy osób. Był to porachunek między rządem dyktatorskim generała Antonescu a gwardią żelazną pod komendą Horia Sima, dotychczasowego zastępcy gen. Antonescu w rządach krajem. Wzięty się zatem za czuby dwa stronnictwa rządowe, czyli była to już nie wojna domowa, a wprost rewolucja pałacowa. Gwardyjcy legionarni po szeregu bardzo krwawych starć ponieśli klęskę, a potem zwyciężyli stawiali ich masowo pod murami i rozstrzelali.

W Jugostawii przyjmuje się z niedowierzaniem wiadomości nadchodzące z Bukaresztu, jakoby w Rumunii miał być przywrócony porządek. Od tygodnia ustał wszelki ruch kolejowy przez granicę jugosłowiańsko-rumuńską, pociągi rumuńskie ani nie przychodzą ani nie odchodzą. — W różnych częściach Rumunii ma panować wśród wieśniaków wielkie niezadowolenie przeciw porządkom, jakie tu zaprowadzają Niemcy. Rzesza zabiera z Rumunii co miesiąca 4 tysiące ton środków żywnościowych, skutkiem czego nad krajem zawisło widmo głodu.

O losach wodza gwardzistów legionarskich Horia Sima nadchodzą różne wiadomości, mianowicie że został zabity. Urzędowo podano jednak do wiadomości, że Sima został pojmany przez stronnictwo Antonescu. W podziemiach jakiejś stacji kolejowej oczekuje

stąpić z własnej woli, albo zostać usuniętym.

Rzym. Dziennikarz italski Ansaldo, przemawiając przez radio, powiedział: „Utrata Tobruku jest ciosem, który stawia obronę Cyrenajki w delikatnym położeniu. Jeśli przegramy wojnę, wszyscy włosi znajdą się jakby w obozie koncentracyjnym a robotnicy włoscy będą wyszukiwani przez bogaczy anglo-saksońskich. Musimy zatem walczyć i zwyciężyć, inaczej upadniemy już na zawsze“.

London. Marszałek Grazziani nie prosił o dymisję, lecz został usunięty z dowództwa nad wojskami italskimi w Afryce. — Jest to oczywiście wielka różnica: u-

mediações de Derna outro importante porto fascista na Libia e que é o objetivo imediato da ofensiva britânica. Derna fica a 104 km. além de Tobruk. No momento em que escrevemos esse resumo de notícias, telegramas extra-oficiais de agências, noticiam a ocupação de Derna pelos aliados. Os exercitos de Mel. Grazziani perderam mais da metade do seu efetivo.

Nesse setor a aviação britânica tem levado a efeito arrasadores ataques principalmente contra os aerodromos inimigos dahi entao o desaparecimento quasi completo das esquadilhas italianas do oeu africano.

Os britanicos iniciaram uma ofensiva geral contra a Africa Oriental Italiana. As operações progredem rapidamente. Na Eritreia ja se fizeram aerea de 1.000 prisioneiros e as tropas britanicas ja se encontram 80 km. no interior da colonia italiana tendo ocupado varias localidades de grande importancia e parte da estrada de ferro que conduz a Massaua. Os exercitos imperiais estão em ofensiva tambem contra a Abissinia. O objetivo imediato dessa ofensiva é a cidade de Gandar nas imediações do lago Tsana e antiga capitl do imperio estiope.

Telegramas de ultima hora dizem que uma nova ofensiva foi lançada contra a Somalia Italiana. Os exercitos italianos batem em retirada em todas as frentes. Assim agoniza o fulgurante imperio fascista de 4 anos na Africa.

As telegramas de agencias de noticias transmitem disturbios de caracter revolucionario ocorridos em toda a Italia principalmente no norte nas cidades de Milão e Turin. Noticias-se que novas tropas germanicas penetraram na Italia levando a cabo a sistemática ocupação do pais.

on na rozstrzygnięciu, co z nim zwycięzcy zrobią.

Dyktator Antonescu zorganizował nowy rząd, w którym niema ani jednego przedstawiciela gwardzistów. Gabinet opiera się w całości na wojsku i marynarce. Wielkie i silne stronnictwa, jedno chłopskie a drugie liberalne, odmówiły wzięcia udziału w rządzie dyktatorskim, nie chcą bowiem dzielić odpowiedzialności za jego sprawowanie się.

Novo banho de sangue na Rumania

Rustehuk (UP, am.) Informações recebidas das provincias de Brasov, Constanza e Transylvania annunciam que o numero de mortos, em consequencia dos levantamentos contra o governo Antonescu, e muito maior do que se suppunera a principio, sendo calculado em mais de 16.000. As mesmas informações acrescentam que actualmente estão sendo realizadas execuções em massa de legionarios.

Belgrado (Renter, ingl.) As notícias de que a ordem foi restabelecida na Rumania foram recebidas com scepticismo nesta capital. Ha quasi uma semana, os trens não cruzam a fronteira e foi suspenso o trafego normal. — Reina grande descontentamento entre os camponeses de varias regiões da Rumania, provocado pela conducta dos alemães naquele país, pois as autoridades do Reich estão enviando para a Alemanha, mensalmente, 4.000 toneladas de alimentos.

Bucarest (AP, am.) Anuncia-se oficialmente, depois de terem circulado varios rumores contradictorios a respeito, que Horia Sima, chefe da „Guarda de Ferro“, foi preso. Outras notícias por sua vez, informavam que elle havia sido fuzilado. As notícias officiaes, entretanto, dizem que Horia Sima está preso, e espera de que „se decida sua sorte“.

Bucarest (UP, am.) O ditador rumeno Antonescu organizou seu novo gabinete ministerial, no qual nao figura nenhum representante da „guarda de ferro“. O governo é composto por elementos do exercito e marinha. Os poderosos partidos agrario e liberal recusaram-se a tomar parte no governo.

Marszałek Grazziani usunięty

Ankara. Urzędowe radio tureckie podaje co następuje: „Wedle wiadomości, otrzymanych w tut. stolicy, marszałek Grazziani zrzekł się dowództwa nad wojskami włoskimi, walczącym w Afryce. Na jego miejsce został zamianowany gen. Bardi, który jest znaczną figurą w kołach faszystowskich — dla usług, oddanych w czasie najazdu włoskiego na Abisynię w 1935 r.“

London. Marszałek Grazziani nie prosił o dymisję, lecz został usunięty z dowództwa nad wojskami italskimi w Afryce. — Jest to oczywiście wielka różnica: u-

Mapka o b o k przedstawia północny sektor Afryki, pogranicze Egiptu i Libii. Jest to pustynia, zwaną piaskami Sahary, która rozciąga się z południa, a miasta leżą tylko wzdłuż morza Śródziemnego, bądźże jednoznacznie i portami i twierdzami wojskowymi. Kreska wężykowata w środku biegnąca z północy na południe, oznacza granicę. — W ub. roku włosi, mając na celu Aleksandrię, wielkie i bogate miasto u ujścia Nilu, oraz kanał Sueski (dalej na wschód, na mapie, już niewidoczny), wdarli się do Egiptu aż po Sidi Barnani przez Solim i Bug-Bug. Brytyjczycy wraz ze Sprzymierzonymi, wśród których znajdują się Polacy i wojsk Francuzi, wszczęli ofensywę w grudniu, wychodząc z Marsa Matruh, które jest końcową stacją kolei, dochodzącej tu z Aleksandrii. Gruba linia z odnogami

Mapka o b o k przedstawia północny sektor Afryki, pogranicze Egiptu i Libii. Jest to pustynia, zwaną piaskami Sahary, która rozciąga się z południa, a miasta leżą tylko wzdłuż morza Śródziemnego, bądźże jednoznacznie i portami i twierdzami wojskowymi. Kreska wężykowata w środku biegnąca z północy na południe, oznacza granicę. — W ub. roku włosi, mając na celu Aleksandrię, wielkie i bogate miasto u ujścia Nilu, oraz kanał Sueski (dalej na wschód, na mapie, już niewidoczny), wdarli się do Egiptu aż po Sidi Barnani przez Solim i Bug-Bug. Brytyjczycy wraz ze Sprzymierzonymi, wśród których znajdują się Polacy i wojsk Francuzi, wszczęli ofensywę w grudniu, wychodząc z Marsa Matruh, które jest końcową stacją kolei, dochodzącej tu z Aleksandrii. Gruba linia z odnogami

Mapka o b o k przedstawia północny sektor Afryki, pogranicze Egiptu i Libii. Jest to pustynia, zwaną piaskami Sahary, która rozciąga się z południa, a miasta leżą tylko wzdłuż morza Śródziemnego, bądźże jednoznacznie i portami i twierdzami wojskowymi. Kreska wężykowata w środku biegnąca z północy na południe, oznacza granicę. — W ub. roku włosi, mając na celu Aleksandrię, wielkie i bogate miasto u ujścia Nilu, oraz kanał Sueski (dalej na wschód, na mapie, już niewidoczny), wdarli się do Egiptu aż po Sidi Barnani przez Solim i Bug-Bug. Brytyjczycy wraz ze Sprzymierzonymi, wśród których znajdują się Polacy i wojsk Francuzi, wszczęli ofensywę w grudniu, wychodząc z Marsa Matruh, które jest końcową stacją kolei, dochodzącej tu z Aleksandrii. Gruba linia z odnogami

A situação da luta no norte da Africa

Mapka o b o k przedstawia północny sektor Afryki, pogranicze Egiptu i Libii. Jest to pustynia, zwaną piaskami Sahary, która rozciąga się z południa, a miasta leżą tylko wzdłuż morza Śródziemnego, bądźże jednoznacznie i portami i twierdzami wojskowymi. Kreska wężykowata w środku biegnąca z północy na południe, oznacza granicę. — W ub. roku włosi, mając na celu Aleksandrię, wielkie i bogate miasto u ujścia Nilu, oraz kanał Sueski (dalej na wschód, na mapie, już niewidoczny), wdarli się do Egiptu aż po Sidi Barnani przez Solim i Bug-Bug. Brytyjczycy wraz ze Sprzymierzonymi, wśród których znajdują się Polacy i wojsk Francuzi, wszczęli ofensywę w grudniu, wychodząc z Marsa Matruh, które jest końcową stacją kolei, dochodzącej tu z Aleksandrii. Gruba linia z odnogami

Mapka o b o k przedstawia północny sektor Afryki, pogranicze Egiptu i Libii. Jest to pustynia, zwaną piaskami Sahary, która rozciąga się z południa, a miasta leżą tylko wzdłuż morza Śródziemnego, bądźże jednoznacznie i portami i twierdzami wojskowymi. Kreska wężykowata w środku biegnąca z północy na południe, oznacza granicę. — W ub. roku włosi, mając na celu Aleksandrię, wielkie i bogate miasto u ujścia Nilu, oraz kanał Sueski (dalej na wschód, na mapie, już niewidoczny), wdarli się do Egiptu aż po Sidi Barnani przez Solim i Bug-Bug. Brytyjczycy wraz ze Sprzymierzonymi, wśród których znajdują się Polacy i wojsk Francuzi, wszczęli ofensywę w grudniu, wychodząc z Marsa Matruh, które jest końcową stacją kolei, dochodzącej tu z Aleksandrii. Gruba linia z odnogami

Z DOLI UCHODZCZEJ

Dziennik rioski „O Globo“ przynosi stałe wywiady z uchodźcami wojennymi i opisy ich przeżyć. Podajemy opis, jak się pojawił w numerze z dr. 15.1.

„Wilk morski“

Jednym z najczęstszych dramatów w życiu uchodźców są rozłączenia rodzinne. Wielu, bardzo wielu z nich pozostawiło w kraju rodzinę, o której losy są słusznie niespokojni. Znany jest przykład owego kapitana litewskiego statku, który otrzymał rozkaz z Moskwy: „Albo wróć się do kraju, albo twoja żona wraz z dziećmi zawisną na szubienicy“. Stary wilk morski wrócił — i dzisiaj jest on już zapewne przekonany, że gdy dawną sprawiedliwość carską potrzebowała aż czterech ścian celi więziennej, by zagłuszyć krzyki ofiar, to sprawiedliwość koloru krwi zadawała się w tym celu tylko jedną ścianą: murem skażącym.

Uchodźcy, którzy znaleźli się w Brazylii, utrzymują ścisły kontakt ze swymi rodzinami, lecz nie zawsze jest to możliwe. Niemiasta, której przejścia wypełniła dzisiejsze opowiadanie, pozostała męża i syna w kątach, okupowanych przez wroga. Zwie się ona... Nie. Nie zdradzimy nazwiska, na jej prośbę.

„Synu mój“

— Kiedy uszłam z Warszawy — opowiada ona — gdzie mieszkałam z rodziną, oddając się mej sztuce, przewędrowałam Rumunię, Włochy, Francję, Hiszpanię i Portugalię, aż znalazłam schronienie w Brazylii. Tysiące mych rodaków zasnęło tegoż samego tułactwa. Niekiedy, gdy sądził, że już znalazł miejsce bezpieczne, ujrzał się nagle z powrotem, jak plaki bez gniazda, bo wojna objęła płomieniami kraj ich nowego pobytu.

Zapomniałam o wszystkich mych cierpieniach, ilekroć razy wspomniłam o mym synu. Poszedł, jako ochotnik zaraz w pier-

wszych dniach wojny. Miał 18 lat. Po doknanym najęździe wrócił do Warszawy. Przez jakiś czas pracował, jako robotnik nadzienny, poczem przy pomocy przyjaciół przedostał się do Wilna, gdzie znalazł ojca. Aresztowano go w drodze, musiał znów uciekać i znalazł przytułek w Szwecji.

„Mój mąż“

— Ojciec jego, mój mąż, uzyskał pozwolenie na wyjazd do St. Zj., dokąd zaproszono go na katedrę profesora uniwersytetu. Ani mąż ani syn nie otrzymali jednak pozwolenia na przejazd przez Rzeszę, dla tej samej przyczyny, ponieważ są Polakami. Dowiedziawszy się, że wybierają się w drogę do Japonii, aby tamtejszy dotrzeć do USA. Przykład to jeden z wielu tysięcy, jak szczęśliwie ogniska rodzinne zostały rozbita, a poszczególni członkowie porozpraszani po całym świecie.

„Os refugados da guerra“

(Rio, „O Globo“) Um dos mais dolorosos aspectos do drama dos refugiados é a separação forçada. A maior parte deles deixam as familias na terra natal, e tem, naturalmente, pela sua sorte. E bem conhecido o caso daquelle comandante de um vapor lituano, que recebeu uma ordem de Moscou: „Ou volta, ou enforcamos sua mulher e seus filhos“. O velho lobo do mar voltou e a estas horas deve estar convencido de que, se a justiça do tzar precisava de quatro paredes para abafar os gritos dos descontentes, a justiça oór de sangue precisa de uma, apenas...

Vivendo no Brasil, elles mantem o maior contacto com os seus, o que nem sempre é possível. A senhora que hoje encherá, este curto espaço, tem um filho e o marido nos países conquistados pelo inimigo. Chama-se... Não. Não lhe revelaremos o nome, a pedido seu.

— Depois de ter conseguido fugir de Varsovia, onde se morava com a minha familia, dedicando-me a miúdas artes, pereorri a Rumania, a Ita-

Destituído o mar. Grazziani

Ankara (UP, am.) O radio oficial turco tranmitiu a seguinte nota: „Noticias recebidas nesta capital, annunciam que o mar. Grazziani acaba de renunciar do seu cargo, comandante em chefe das forças italianas na Africa. Informa-se, que o general Bardi, figura do relevo nos meios fascistas pelos servicos prestados durante a campanha abissinia de 1935, substituirá o marechal demissionario“.

London (UP, am.) O mar. Grazziani foi destituído do cargo de comandante em chefe dos exercitos italianos na Africa, em vez de solicitar a demissão, como exprimiam versões anteriores.

Roma (ANBras.) O jornalista italiano Ansaldo declarou por radio: „A tomada de Tobruk é um golpe que põe a Cirenaica em situação defensiva muito delicada. Si perdermos a guerra, todos os italianos serao tratados como si estivessem num campo de concentração e os operarios nossos serao explorados pela plutocracia anglo-saxonia. Devemos lutar e vencer ou entao perderemos tudo para sempre“.

Mapka o b o k przedstawia północny sektor Afryki, pogranicze Egiptu i Libii. Jest to pustynia, zwaną piaskami Sahary, która rozciąga się z południa, a miasta leżą tylko wzdłuż morza Śródziemnego, bądźże jednoznacznie i portami i twierdzami wojskowymi. Kreska wężykowata w środku biegnąca z północy na południe, oznacza granicę. — W ub. roku włosi, mając na celu Aleksandrię, wielkie i bogate miasto u ujścia Nilu, oraz kanał Sueski (dalej na wschód, na mapie, już niewidoczny), wdarli się do Egiptu aż po Sidi Barnani przez Solim i Bug-Bug. Brytyjczycy wraz ze Sprzymierzonymi, wśród których znajdują się Polacy i wojsk Francuzi, wszczęli ofensywę w grudniu, wychodząc z Marsa Matruh, które jest końcową stacją kolei, dochodzącej tu z Aleksandrii. Gruba linia z odnogami

Mapka o b o k przedstawia północny sektor Afryki, pogranicze Egiptu i Libii. Jest to pustynia, zwaną piaskami Sahary, która rozciąga się z południa, a miasta leżą tylko wzdłuż morza Śródziemnego, bądźże jednoznacznie i portami i twierdzami wojskowymi. Kreska wężykowata w środku biegnąca z północy na południe, oznacza granicę. — W ub. roku włosi, mając na celu Aleksandrię, wielkie i bogate miasto u ujścia Nilu, oraz kanał Sueski (dalej na wschód, na mapie, już niewidoczny), wdarli się do Egiptu aż po Sidi Barnani przez Solim i Bug-Bug. Brytyjczycy wraz ze Sprzymierzonymi, wśród których znajdują się Polacy i wojsk Francuzi, wszczęli ofensywę w grudniu, wychodząc z Marsa Matruh, które jest końcową stacją kolei, dochodzącej tu z Aleksandrii. Gruba linia z odnogami

Mapka o b o k przedstawia północny sektor Afryki, pogranicze Egiptu i Libii. Jest to pustynia, zwaną piaskami Sahary, która rozciąga się z południa, a miasta leżą tylko wzdłuż morza Śródziemnego, bądźże jednoznacznie i portami i twierdzami wojskowymi. Kreska wężykowata w środku biegnąca z północy na południe, oznacza granicę. — W ub. roku włosi, mając na celu Aleksandrię, wielkie i bogate miasto u ujścia Nilu, oraz kanał Sueski (dalej na wschód, na mapie, już niewidoczny), wdarli się do Egiptu aż po Sidi Barnani przez Solim i Bug-Bug. Brytyjczycy wraz ze Sprzymierzonymi, wśród których znajdują się Polacy i wojsk Francuzi, wszczęli ofensywę w grudniu, wychodząc z Marsa Matruh, które jest końcową stacją kolei, dochodzącej tu z Aleksandrii. Gruba linia z odnogami

Mapka o b o k przedstawia północny sektor Afryki, pogranicze Egiptu i Libii. Jest to pustynia, zwaną piaskami Sahary, która rozciąga się z południa, a miasta leżą tylko wzdłuż morza Śródziemnego, bądźże jednoznacznie i portami i twierdzami wojskowymi. Kreska wężykowata w środku biegnąca z północy na południe, oznacza granicę. — W ub. roku włosi, mając na celu Aleksandrię, wielkie i bogate miasto u ujścia Nilu, oraz kanał Sueski (dalej na wschód, na mapie, już niewidoczny), wdarli się do Egiptu aż po Sidi Barnani przez Solim i Bug-Bug. Brytyjczycy wraz ze Sprzymierzonymi, wśród których znajdują się Polacy i wojsk Francuzi, wszczęli ofensywę w grudniu, wychodząc z Marsa Matruh, które jest końcową stacją kolei, dochodzącej tu z Aleksandrii. Gruba linia z odnogami

Mapka o b o k przedstawia północny sektor Afryki, pogranicze Egiptu i Libii. Jest to pustynia, zwaną piaskami Sahary, która rozciąga się z południa, a miasta leżą tylko wzdłuż morza Śródziemnego, bądźże jednoznacznie i portami i twierdzami wojskowymi. Kreska wężykowata w środku biegnąca z północy na południe, oznacza granicę. — W ub. roku włosi, mając na celu Aleksandrię, wielkie i bogate miasto u ujścia Nilu, oraz kanał Sueski (dalej na wschód, na mapie, już niewidoczny), wdarli się do Egiptu aż po Sidi Barnani przez Solim i Bug-Bug. Brytyjczycy wraz ze Sprzymierzonymi, wśród których znajdują się Polacy i wojsk Francuzi, wszczęli ofensywę w grudniu, wychodząc z Marsa Matruh, które jest końcową stacją kolei, dochodzącej tu z Aleksandrii. Gruba linia z odnogami

Mapka o b o k przedstawia północny sektor Afryki, pogranicze Egiptu i Libii. Jest to pustynia, zwaną piaskami Sahary, która rozciąga się z południa, a miasta leżą tylko wzdłuż morza Śródziemnego, bądźże jednoznacznie i portami i twierdzami wojskowymi. Kreska wężykowata w środku biegnąca z północy na południe, oznacza granicę. — W ub. roku włosi, mając na celu Aleksandrię, wielkie i bogate miasto u ujścia Nilu, oraz kanał Sueski (dalej na wschód, na mapie, już niewidoczny), wdarli się do Egiptu aż po Sidi Barnani przez Solim i Bug-Bug. Brytyjczycy wraz ze Sprzymierzonymi, wśród których znajdują się Polacy i wojsk Francuzi, wszczęli ofensywę w grudniu, wychodząc z Marsa Matruh, które jest końcową stacją kolei, dochodzącej tu z Aleksandrii. Gruba linia z odnogami

Mapka o b o k przedstawia północny sektor Afryki, pogranicze Egiptu i Libii. Jest to pustynia, zwaną piaskami Sahary, która rozciąga się z południa, a miasta leżą tylko wzdłuż morza Śródziemnego, bądźże jednoznacznie i portami i twierdzami wojskowymi. Kreska wężykowata w środku biegnąca z północy na południe, oznacza granicę. — W ub. roku włosi, mając na celu Aleksandrię, wielkie i bogate miasto u ujścia Nilu, oraz kanał Sueski (dalej na wschód, na mapie, już niewidoczny), wdarli się do Egiptu aż po Sidi Barnani przez Solim i Bug-Bug. Brytyjczycy wraz ze Sprzymierzonymi, wśród których znajdują się Polacy i wojsk Francuzi, wszczęli ofensywę w grudniu, wychodząc z Marsa Matruh, które jest końcową stacją kolei, dochodzącej tu z Aleksandrii. Gruba linia z odnogami

A situação da luta no norte da Africa

Mapka o b o k przedstawia północny sektor Afryki, pogranicze Egiptu i Libii. Jest to pustynia, zwaną piaskami Sahary, która rozciąga się z południa, a miasta leżą tylko wzdłuż morza Śródziemnego, bądźże jednoznacznie i portami i twierdzami wojskowymi. Kreska wężykowata w środku biegnąca z północy na południe, oznacza granicę. — W ub. roku włosi, mając na celu Aleksandrię, wielkie i bogate miasto u ujścia Nilu, oraz kanał Sueski (dalej na wschód, na mapie, już niewidoczny), wdarli się do Egiptu aż po Sidi Barnani przez Solim i Bug-Bug. Brytyjczycy wraz ze Sprzymierzonymi, wśród których znajdują się Polacy i wojsk Francuzi, wszczęli ofensywę w grudniu, wychodząc z Marsa Matruh, które jest końcową stacją kolei, dochodzącej tu z Aleksandrii. Gruba linia z odnogami

Mapka o b o k przedstawia północny sektor Afryki, pogranicze Egiptu i Libii. Jest to pustynia, zwaną piaskami Sahary, która rozciąga się z południa, a miasta leżą tylko wzdłuż morza Śródziemnego, bądźże jednoznacznie i portami i twierdzami wojskowymi. Kreska wężykowata w środku biegnąca z północy na południe, oznacza granicę. — W ub. roku włosi, mając na celu Aleksandrię, wielkie i bogate miasto u ujścia Nilu, oraz kanał Sueski (dalej na wschód, na mapie, już niewidoczny), wdarli się do Egiptu aż po Sidi Barnani przez Solim i Bug-Bug. Brytyjczycy wraz ze Sprzymierzonymi, wśród których znajdują się Polacy i wojsk Francuzi, wszczęli ofensywę w grudniu, wychodząc z Marsa Matruh, które jest końcową stacją kolei, dochodzącej tu z Aleksandrii. Gruba linia z odnogami

Mapka o b o k przedstawia północny sektor Afryki, pogranicze Egiptu i Libii. Jest to pustynia, zwaną piaskami Sahary, która rozciąga się z południa, a miasta leżą tylko wzdłuż morza Śródziemnego, bądźże jednoznacznie i portami i twierdzami wojskowymi. Kreska wężykowata w środku biegnąca z północy na południe, oznacza granicę. — W ub. roku włosi, mając na celu Aleksandrię, wielkie i bogate miasto u ujścia Nilu, oraz kanał Sueski (dalej na wschód, na mapie, już niewidoczny), wdarli się do Egiptu aż po Sidi Barnani przez Solim i Bug-Bug. Brytyjczycy wraz ze Sprzymierzonymi, wśród których znajdują się Polacy i wojsk Francuzi, wszczęli ofensywę w grudniu, wychodząc z Marsa Matruh, które jest końcową stacją kolei, dochodzącej tu z Aleksandrii. Gruba linia z odnogami

Mapka o b o k przedstawia północny sektor Afryki, pogranicze Egiptu i Libii. Jest to pustynia, zwaną piaskami Sahary, która rozciąga się z południa, a miasta leżą tylko wzdłuż morza Śródziemnego, bądźże jednoznacznie i portami i twierdzami wojskowymi. Kreska wężykowata w środku biegnąca z północy na południe, oznacza granicę. — W ub. roku włosi, mając na celu Aleksandrię, wielkie i bogate miasto u ujścia Nilu, oraz kanał Sueski (dalej na wschód, na mapie, już niewidoczny), wdarli się do Egiptu aż po Sidi Barnani przez Solim i Bug-Bug. Brytyjczycy wraz ze Sprzymierzonymi, wśród których znajdują się Polacy i wojsk Francuzi, wszczęli ofensywę w grudniu, wychodząc z Marsa Matruh, które jest końcową stacją kolei, dochodzącej tu z Aleksandrii. Gruba linia z odnogami

Mapka o b o k przedstawia północny sektor Afryki, pogranicze Egiptu i Libii. Jest to pustynia, zwaną piaskami Sahary, która rozciąga się z południa, a miasta leżą tylko wzdłuż morza Śródziemnego, bądźże jednoznacznie i portami i twierdzami wojskowymi. Kreska wężykowata w środku biegnąca z północy na południe, oznacza granicę. — W ub. roku włosi, mając na celu Aleksandrię, wielkie i bogate miasto u ujścia Nilu, oraz kanał Sueski (dalej na wschód, na mapie, już niewidoczny), wdarli się do Egiptu aż po Sidi Barnani przez Solim i Bug-Bug. Brytyjczycy wraz ze Sprzymierzonymi, wśród których znajdują się Polacy i wojsk Francuzi, wszczęli ofensywę w grudniu, wychodząc z Marsa Matruh, które jest końcową stacją kolei, dochodzącej tu z Aleksandrii. Gruba linia z odnogami

Mapka o b o k przedstawia północny sektor Afryki, pogranicze Egiptu i Libii. Jest to pustynia, zwaną piaskami Sahary, która rozciąga się z południa, a miasta leżą tylko wzdłuż morza Śródziemnego, bądźże jednoznacznie i portami i twierdzami wojskowymi. Kreska wężykowata w środku biegnąca z północy na południe, oznacza granicę. — W ub. roku włosi, mając na celu Aleksandrię, wielkie i bogate miasto u ujścia Nilu, oraz kanał Sueski (dalej na wschód, na mapie, już niewidoczny), wdarli się do Egiptu aż po Sidi Barnani przez Solim i Bug-Bug. Brytyjczycy wraz ze Sprzymierzonymi, wśród których znajdują się Polacy i wojsk Francuzi, wszczęli ofensywę w grudniu, wychodząc z Marsa Matruh, które jest końcową stacją kolei, dochodzącej tu z Aleksandrii. Gruba linia z odnogami

Mapka o b o k przedstawia północny sektor Afryki, pogranicze Egiptu i Libii. Jest to pustynia, zwaną piaskami Sahary, która rozciąga się z południa, a miasta leżą tylko wzdłuż morza Śródziemnego, bądźże jednoznacznie i portami i twierdzami wojskowymi. Kreska wężykowata w środku biegnąca z północy na południe, oznacza granicę. — W ub. roku włosi, mając na celu Aleksandrię, wielkie i bogate miasto u ujścia Nilu, oraz kanał Sueski (dalej na wschód, na mapie, już niewidoczny), wdarli się do Egiptu aż po Sidi Barnani przez Solim i Bug-Bug. Brytyjczycy wraz ze Sprzymierzonymi, wśród których znajdują się Polacy i wojsk Francuzi, wszczęli ofensywę w grudniu, wychodząc z Marsa Matruh, które jest